

Piedāvās demontēt arī "granātmetēju"

Eksperti valdībai piedāvās sarakstu ar 69 potenciāli demontējamiem padomju režīmu slavinātiem objektiem, žurnālistus informēja Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (NKMP) vadītājs Juris Dambis.

Kopumā komisija apsekoja 162 objektus, vērtējot, vai tie atbilst likumā noteiktajam un ir demontējami. Konstatēts, ka daļa objektu ir jau demontēti, daļai nav ideoloģiskās, padomju okupācijas varu un armiju slavināšanas slodzes vai arī tie atrodas apbedījumu vietās.

Līdz ar to valdībai tiks iesniegts saraksts ar 69 objek-

tiem, par kuru demontēšanu tai būs jālemj.

Ņemot vērā, ka jau ir pieņemts lēmums par padomju armijas karavīru pieminekļa demontāžu Rīgā, Pārdaugavā, kopā demontējami būtu 70 pieminekļi.

Žurnālisti tika informēti par atsevišķiem pieminekļiem un apsverumiem, kādēļ tie būtu demontējami un kādēļ atsevišķi to fragmenti būtu saglabājami.

Piemēram, attiecībā uz piemīņas vietu Sarkanās armijas 2. Baltijas kara apgabala frontes un 10. gvardes armijas 78., 119. strēlnieku divīziju karavīriem, kuri 1944. gada 27. jūlijā ieņēma

Rēzekni, jeb tautā dēvēto "Aļošu", kas ir tēlnieku Oto Kalēja un Ojāra Siliņa kopdarbs, eksperti iesaka pieminekli demontēt, bet saglabāt tā fragmentus, ieskaitot kaparā kalto kareivja figūru.

Tēlnieks Igors Dobičins skaidroja, ka šis materiāls Latvijā vairs nav sastopams. Pieminekļi ir spilgtā tā laika tēlniecības liecība.

Ieteikts demontēt arī deviņus metrus augsto pieminekli Liepājas aizstāvjiem, saglabājot tā trīs metrus augsto bronza lieto figūru.

Daugavpilī demontējams esot piemīņas ansamblis Sarkanās armijas karavīriem, bet saglabājama cilindriskā forma ar stilizē-

tiem karavīru portretiem.

Kopumā no 69 demontējamiem objektiem 21 gadījumā esot saglabājamas atsevišķas pieminekļu detaļas.

Demontējams esot arī Rīgā, Ķīšezera krastā, esošais obelisks Sarkanās armijas 374. strēlnieku divīzijai, kas ticis izgatavots no vietējiem obeliska formas kapakmeņu piedāvājumiem.

Bieži ideoloģiskajiem objektiem neesot nekādas mākslinieciskās vai arhitektūras vērtības un tā ideoloģisko slodzi nosaka vien attiecīgs uzraksts. Tāds esot arī minētais obelisks Ķīšezera krastā.▶

Karavīru skaitu brigādē Latvijā noskaidros sarunās

Karavīru skaits, kas atradīsies brigādē Latvijā, tiks noskaidrots sarunās ar tām desmit valstīm, kas jau patlaban darbojas paplašinātās klātbūtnes kaujas grupā, NATO samita laikā Madriidē notikušajā preses konferencē akcentēja Kanādas aizsardzības ministre Anita Ananda.

Viņa norādīja, ka **Kanāda kopā ar Latviju un sabiedrotajiem strādās pie tā, lai pašreizējo kaujas grupu palielinātu līdz kaujas spējīgai brigādei.** Tāpat Kanāda plāno nodrošināt munīciju, sprāgstvielas, pretgaisa aizsardzības sistēmas un prettanu ieroču sistēmas.

"Kanāda ir apņēmusies palielināt savu militāro klātbūtni Latvijā, lielā mērā palielinot arī savu devumu NATO, tādējādi nodrošinot kanādiešu drošību un dodot savu artavu globālā līmenī," sacīja Kanādas aizsardzības ministre.

Latvijas aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Kanādas aizsardzības ministre Ananda atbilstoši NATO samitā Madriidē pieņemtajiem lēmumiem parakstījuši deklarāciju par NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijā kaujas grupas stiprināšanu un turpmāko attīstību, palielinot to līdz brigādes līmenim.▶

"OPEC+" vienojas palielināt naftas ieguvu

Naftas ieguvējvalstu alianse "OPEC+" ceturtdien vienojās arī augustā turpināt naftas ieguves palielināšanu apjomā, kuram nebūs būtiskas ietekmes uz degvielas cenām un enerģijas cenu inflāciju, kas kaitē pasaulē ekonomikai.

"OPEC+" valstis sanāksmē nolēmušas, ka augustā naftas ieguves apmērs tiks palielināts par 648 000 barelu dienā, tomēr tas nespēs apmierināt pasaules pieprasījumu pēc jēlnaftas. Tāds pats pieaugums plānots arī jūlijā.

Kopš Krievija 24. februārī

sāka plašu iebrukumu Ukrainā, "Brent" markas jēlnaftas cena augusi par 17%, bet WTI markas jēlnaftas cena pieaugusi par vairāk nekā 18%.

Apvienotie Arābu Emirāti šonedēļ paziņoja, ka tuvojas ieguves griestiem. Nākamajā mēnesī reģionā pirmo reizi kopš stāšanās ASV prezidenta amatā ieradīsies Džo Baidens, tomēr analītiķi šaubās, vai viņam izdosies pārliecināt "OPEC+" valstis palielināt naftas ieguvu.

Naftas ieguves palielināšana nelielā apjomā tiek īstenota kopš 2021. gada maija.▶

Nesmādē kontrabandu

Latvijas iedzīvotāju iecietība pret kontrabandas preču iegādi pēdējā gada laikā nav būtiski mainījusies – **30% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju neuzskata kontrabandas preču iegādi par nosodāmu,** ceturtdien Nacionālajā kontrabandas problemātikas forumā "Cīņa ar kontrabandu – izaicinājumi un panākumi" sacīja pētījumu centra SKDS direktors Arnis Kaktiņš.

Viņš norādīja, ka šis rādītājs 2019. gadā bija 26%, bet pērn 32% aptaujāto neuzskatīja par nosodāmu kontrabandas preču pirkšanu.

Vienlaikus turpina pieaugt to iedzīvotāju skaits, kuri atzīst, ka nav pirkusi kontrabandas preces – šādi norādījuši 78% aptaujāto, salīdzinot ar 77% pērn. Savukārt 2013. gadā tikai 41% aptaujāto nebija pirkusi kontrabandu.

Pētījumu centra SKDS šā gada maijā veiktā aptauja liecina, ka vēl aizvien populārākā kontrabandas prece ir cigaretes – 7% aptaujāto norāda, ka paši ir pirkusi kontrabandas cigaretes.▶

FOTOFAKTS

Negaisā

Trešdien Rīgā un citviet Latvijā tika piedzīvots negaiss un stiprs lietus. Cilvēki no lietavām slēpās kur kurais. Bija tādi, kas patvērumu meklēja zem kokiem Rīgas parkos. Jautājums: vai tas ir prāta darbs?

ZANE BITERE/LETA

ĪSUMĀ

Latvijā 29. jūnijā ar Covid-19 saslimušo skaits palielinājies no 617 līdz 645, rāda Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) apkopotie dati. Kopumā aizvadītās diennakts laikā laboratoriski veikti 3486 Covid-19 izmeklējumi, no kuriem 18,5% atbilstu bijušas pozitīvas. Divās nedēļās Covid-19 kumulatīvais rādītājs Latvijā palielinājies no 208,1 līdz 228 uz 100 000 iedzīvotāju. Savukārt septiņu dienu kumulatīvais rādītājs palielinājies no 120,9 līdz 132,3 uz 100 000 iedzīvotāju. Aizvadītajā diennaktī nav saņemtas ziņas par mirušajiem no Covid-19. Kopumā līdz šim Latvijā miruši 5860 ar Covid-19 inficēti cilvēki.

Krievija evakuējusi savu garnizona paliekas no Čusku salas un, domājams, pilnībā pametusi šo stratēģiski svarīgo Ukrainas salu Melnajā jūrā, sociālajā tīklā Facebook vakar paziņojusi Ukrainas bruņoto spēku operatīvā pavēlniecība "Dienvīdi". Pavēlniecība pavēstīja, ka Ukrainas armija naktī ar raķetēm un artilēriju apšaudījusi Čusku salu, tādēļ "ienaidnieks ar divām ātrlaivām steidzīgi evakuēja garnizona paliekas un, domājams, pameta salu". Pašlaik salā plosās ugunsgrēks un dzirdami sprādzieni, ziņoja pavēlniecība, piebilstot, ka situācija vēl tiek noskaidrota.

Izraēlas parlaments ceturtdien nobalsojis par savu atlaišanu, un tas nozīmē, ka tiks rīkotas piektās pirmstermiņa parlamenta vēlēšanas nepilnu četrus gadu laikā. Ārlietu ministrs Jairs Lapids šodien stāties pagaidu valdības premjera amatā, kā to paredz ar līdzšinējo premjeru Naftali Benetu pēc 2021. gada vēlēšanām panāktā vienošanās par varas dalīšanu. Beneta ideoloģiski sašķeltā astoņu partiju alianse, kurā pirmo reizi bija iekļauta arābu frakcija, sabruka gadu pēc izveidošanas.

ŠAJĀ DIENĀ

1. jūlijā

1870. Nodibināja Baltijas skolotāju semināru, kas kļuva par pirmo valsts pedagoģisko mācību iestādi Latvijā.

1882. Liepājā nodibināja rūpnīcu "Bekers un Ko," kuru padomju laikos pārdēvēja par "Sarkano metalurgu," bet pēc neatkarības atgūšanas – par "Liepājas metalurgu".

1967. Formāli tika radīta Eiropas Kopiena, apvienojot Kopējo tirgu, Eiropas Ogļu un tērauda apvienību un Eiropas Atomenerģijas komisiju.

1968. Apmēram 60 pasaules valstis Ženēvā parakstīja vienošanos par kodolieroču neizplatīšanu.

1979. gada Japānas kompānija "Sony" laida tirgū leģendāro kasešu atskaņotāju "Walkman".